

Vad menade de första adventisterna om kvinnor i församlingens tjänst?

Nyligen har en ledande adventistpastor i Kalifornien talat mot att kvinnor arbetar som pastorer. En sådan inställning är inget nytt för adventisterna, särskilt inte under de senaste tre decennierna eller så. Men denna inställning representerar inte den långvariga traditionella inställningen till de insatser som kvinnor kan göra i alla aspekter av evangeliets tjänst.

Tidiga adventister förstod Paulus profetiska ord i Gal. 3:28 om att ingen är ”längre jude eller grek, slav eller fri, man eller kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus” som fröet till många reformer som avskaffande sociala fördärv som slaveriet, medfödda klasskillnader och könsskillnader i samhälle och kyrka. Tidiga adventister var därför motståndare till slaveriet, socialt orienterade demokrater och föredrog ett republikanskt statskick.

Ellen Whites tjänst utmanad

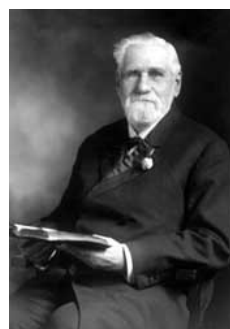

Låt mig illustrera mina tankar med en anekdot från **Ellen Whites** verksamhet. I ett brev till maken James White, skrivet 1 april 1880, återger Ellen några av de aktiviteter hon och andra medarbetare deltagit i nära Oakland, Kalifornien. Bland många andra saker

[Vi tror uppriktigt att kvinnor, enligt Bibeln, med rätta kan och med vördnad bör engagera sig i dessa uppgifter...]

Joseph H. Waggoner, som var redaktör för *Signs of the Times*, svarar på en läsarfråga år 1878 som undrar om det är tillåtet för kvinnor att predika.

berättade hon följande för James:

”Föreståndare **Haskell** talade under eftermiddagen och hans möda blev väl mottagen. Under kvällen hade jag, blev det sagt, den största folksamling som någonsin samlats i Arbuckle. Huset var fullt. Många kom ifrån både en och två mil bort. Herren gav mig särskild

kraft att tala. Församlingen lyssnade som om de var trollbundna. Inte en lämnade huset trots att jag talade i över en timma. Innan jag började tala, hade föreståndare Haskell fått en liten papperslapp där en viss text citerades som förbjuder kvinnor att tala offentligt. Han tog upp frågan på ett kortfattat sätt och förklarade mycket klart vad apostelns ord betyder. Jag förstod att det var en cambelite som skrivit invändningen och att den hade delats ut [i publiken] innan den nådde podiet; men föreståndare Haskell förklarade det enkelt för folket” (Ellen White till James White, 1 april [Brev 17a], 1880; *Manuscript Releases*, band 10, s. 70).

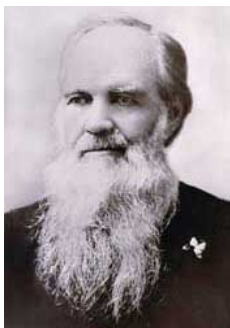
Ellen White refererar till ett blad från en ”cambelite”, alltså en medlem i Church of Christ inom **Stone-Campbellrörelsen**, som hade citerat en viss text i Bibeln om att kvinnor förbjuds tala

offentligt. Texten var antingen 1 Kor. 14:34, 35 eller 1 Tim. 2:12. Ellen White nämnde också till James att föreståndare Haskell svarade kort på den protest som han fått och mycket klart förklarade betydelsen av apostelns ord. Och det är uppenbart från sammanhanget att *Ellen White gav förklaringen sitt bifall*.

Efter att ha läst denna lilla historia, blev jag nyfiken på vad Stephen Haskell hade sagt till de församlade som svar på invändningen han hade fått. Vad trodde han om kvinnor som talade i församlingen eller offentligt, om kvinnor som predikade? Vad var det för en förklaring som Ellen White instämde i?

Fyra artiklar om kvinnor i pastorstjänst

Under 1860- och 70-talen publicerades ett antal artiklar i våra samfundsorgan i ämnet kvinnor som talar i församlingen. Att ha en kvinnlig profet i samfundet som regelbundet talade i församlingens sammankomster och i offentliga möten måste ha väckt en del frågor när det gällde dessa två nyckeltexter i Nya testamentet. Fyra artiklar i ämnet hade publicerats under de två år som föregick händelsen ovan i Ellen Whites förkunnargärning.

I december 1878 svarade **Joseph H. Waggoner**, som var redaktör för *Signs of the Times*, kort på en fråga som han fått. På frågan: "Är det rätt att kvinnor talar i möten?" svarade han genom att analysera sammanhanget för "vissa texter ... som citeras för att bevisa motsatsen".

Waggoner förklarade att Paulus gav dessa instruktioner i 1 Kor. 14 och 1 Tim. 2 om att kvinnor inte ska tala i församlingen därför att han hade omsorg om vad som var passande i församlingen och att orden som talades i möten inte skulle skapa förvirring. Han hänvisade samtidigt till många kvinnor som spelade viktiga roller i Nya testamentet för att visa att Paulus inte begränsade kvinnors arbete till vissa aktiviteter. Paulus "hänvisar till böner och talar också om vissa kvinnor som 'kämpat för evangeliet' [Fil. 4:3], ett uttryck som endast kan syfta på evangeliets tjänst." Waggoner avslutade sitt svar med att *bejaka kvinnor i pastorstjänst*. "Vi tror uppriktigt att kvinnor, enligt Bibeln,

med rätta kan och med vördnad bör engagera sig i dessa uppgifter."¹

Några dagar senare, i januari 1879, publicerade också **J. N. Andrews** en kort artikel om kvinnor som talar i församlingen i *Review and Herald*.² I denna artikel försöker Andrews att förklara de två främsta texter som använts för att förbjuda kvinnor från att tala i

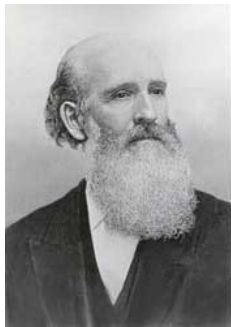
församlingen. Hans avsikt är att visa att ett noggrant studium av dessa texter inte kan stödja en sådan slutsats.

När det gäller 1 Kor. 14:34, 35 förklarar han att Paulus avsikt var att undvika förvirring i församlingen och att vädja till kvinnorna att sluta småprata sinsemellan under gudstjänsterna. Så "vad aposteln säger till kvinnorna i en församling som denna, och under sådana omständigheter, kan inte tas som befallningar för alla kristna kvinnor i andra församlingar och andra tider, när och var sådan ordning inte finns." När det gäller 1 Tim. 2:12 menar Andrews att "i texten ger Paulus en allmän regel för kvinnor som offentliga lärare. Men det finns en del undantag från denna allmänna regel som vi kan hämta från Paulus skrifter, och andra." Det visar sig att de bevis som Andrews fortsätter att ge visar att *denna allmänna regel snarare är undantaget* och att kvinnor är fria att arbeta som pastorers.

Några månader senare samma år publicerar Andrews åter en liten artikel i ämnet, denna gång i *Signs of the Times*.³ Som ett svar på en artikel han läst i en annan tidning som hävdade att kvinnor inte tilläts tala i den tidiga kristna kyrkan, förklarade han att en sådan inställning inte är ense med Nya testamentets vittnesmål.

"Det antal kvinnor som får ett hedervärt omnämnande för sitt arbete för evangeliet är inte litet. I ljuset av dessa fakta, hur kan någon människa i denna biblarnas tid säga att Bibeln inte lägger märke till kvinnorna eller ger dem en plats i Guds verk? Herren utser sina egna arbetare och han dömer inte som människan dömer. Människan ser till det yttre, men Gud bedömer hjärtat och han gör aldrig några

misstag” (J. N. Andrews: “Women in the Bible”, *Signs of the Times*, 30 oktober 1879, s. 324).

En sista artikel jag fann som publicerades kort innan Ellen Whites historia i Kalifornien, är en artikel som publicerades av hennes make i *Review and Herald*.⁴ Medan **James White** förklarar texten i 1 Kor. 14, medger han att Paulus kan ha syftat på kvinnor som deltog i

församlingsmöten men han tar starkt avstånd från att det handlar om ett förbud mot att kvinnor deltar i gudstjänster. Istället ”ställer Paulus män och kvinnor sida vid sida i rollen och tjänsten att undervisa och be i Kristus kyrka.” Precis som vi sett i andra artiklar som publicerades av hans kollegor, gav också White flera exempel på kvinnor som tjänade Gud i Gamla och Nya testamentet för att visa att det inte finns något förbud för kvinnor att arbeta för evangelium eller att tala i församlingens möten.

Pionjärerna: Paulus talar om specifika situationer

De flesta av artiklarna som publiceras under den här perioden tar ställning för att det Paulus talar om i 1 Kor. 14 och 1 Tim. 2 handlar om specifika situationer i lokala församlingar i hans tid.

Denis Fortin är dekanus och professor i teologi vid Adventistsamfundets teologiska seminarium, Andrews universitet, Berrien Springs, Michigan. Innan han kom till Andrews universitet arbetade Fortin som pastor i Adventistsamfundets Quebeckonferens. Han doktorerade i teologi vid Université Laval, Quebec, 1995. Och hans avhandling hade titeln: "Adventism in the Eastern Townships of Quebec: Implantation and Institutionalization in the 19th Century."

Denna artikel är ett blogginlägg på www.memorymeaningfaith.org, översatt med tillstånd.

Källor:

1. www.adventistarchives.org/docs/ST/ST18781219-V04-48_B.pdf
2. www.adventistarchives.org/docs/RH/RH18790102-V53-01_B.pdf
3. www.adventistarchives.org/docs/ST/ST18791030-V05-41_B.pdf
4. www.adventistarchives.org/docs/RH/RH18790529-V53-22_B.pdf

Paulus råd i dessa situationer var inte tillämpliga i alla församlingar. Våra pionjärer förstod att det Paulus förbjöd inte handlade om något generellt eller universellt förbud mot kvinnor i pastorstjänst.

De flesta artiklarna hänvisade också till många av Paulus kvinnliga medarbetare för att visa på den uppenbara slutsatsen att Paulus inte kan ha talat mot att kvinnor tjänade i församlingen. Inte heller argumenterade några av dessa artiklar för att en kvinnlig profet (som Ellen White) behövde ha någon särskild dispens från Gud för att få tala i församlingen – ett argument som upprepas idag för att kringgå det missförstådda förbudet och hävda att kvinnor utan en profetisk kallelse från Gud inte kan stå i talarstolen.

På något sätt har den historiska tolkningen av dessa textavsnitt glömts bort. Många tycks ha glömt att också en av vårt samfunds grundare var kvinna, att hon talade vida omkring i församlingarna och att hon inbjöd andra kvinnor att delta tillsammans med henne i alla delar av arbetet att vinna människor för Kristus. Om detta var den inställning som våra samfundsgrundare hade för 130 år sedan i en tid då kvinnor inte var socialt jämställda, tror jag att de med all säkerhet hade ställt sig positiva till kvinnor som pastorer idag och inte skulle se någon anledning till att inte inkludera kvinnor i pastors- och församlingsarbete.